

KØREPLAN

om HASH for LÆRERE

Komiteen for Sundhedsoplysning

Sundhedsstyrelsen

Sæt HASH på DAGSORDENEN

Mange unge prøver hash i disse år. Hash er langt mere udbredt end alle andre stoffer. Og de få unge, der prøver andre stoffer, har næsten alle prøvet hash først (98 %). Derfor er det relevant at beskæftige sig med hash nu.

Der hersker en del tvivl om skadeligheden af hash – både blandt forældre og professionelle voksne. Og mange er usikre på, hvor restriktiv man som voksen kan og bør være over for unges hashrygning. Det er vigtigt at slå fast:

- Hash er skadelig.
- Der er god grund til at have klare holdninger og faste grænser over for unges brug af hash.
- Det nytter noget, når forældre markerer deres holdning til rusmidler. Unge, hvis forældre er ligeglade, drikker og ryger mere, end unge med forældre der bekymrer sig.

For at give forældregruppen lejlighed til at diskutere hash og evt. finde fælles normer er det hensigtsmæssigt, at hash tages op på et forældremøde i fx 8. klasse. På dette klassetrin er hash normalt ikke et udbredt fænomen. Der er derfor gode chancer for, at et forældresamarbejde har en forebyggende effekt.

► Gennemgang med eleverne

Formålet med elev-gennemgangen er at bevidstgøre eleverne om nogle af de myter, der eksisterer om hash, samt at slå fast, at hash er skadeligt.

- Brug fx en klassens time til at gennemgå folderen *Test din viden om HASH*.
- Eleverne udfylder først 'tipskuponen' på første side. Her står de mest udbredte myter om hash. Eleverne skal gætte, om de er sande eller falske – eller om det er uafgjort (X).
- Derefter gennemgås myterne inde i folderen. På bagsiden er information om hjemmeside-adresser, hvor man kan læse mere.

Alternativ elev-gennemgang

- På cd-rommen findes 'tipskuponen' til *Test din viden om HASH*. Print den ud til eleverne.
- Uddel tipskuponen til eleverne og lad dem udfylde den anonymt.
- Gennemgå og diskuter myterne, som de er beskrevet i folderen.
- Efter timen indsamles elevernes besvarelser. De kan nu danne oplæg til diskussion på forældremødet.

Sådan kommer du videre

Se på bagsiden om det videre arbejde med elever om rusmidler.

► Gennemgang med forældrene

Formålet med forældremødet er, at forældrene hører hinandens holdninger og diskuterer indbyrdes – uden at de nødvendigvis behøver blive enige.

Et andet formål er at klæde forældrene på til at tackle problemet i relation til de unge.

Mødet indledes med et billedoplæg, hvor der vises billeder på PowerPoint eller overheadprojektor.

Billedoplægget indeholder 10 unummererede billeder med tilhørende dilemmaer. Oplægget er struktureret, så der er stigende alvor i hash-problematikken:

Det starter der, hvor hash blot er en svag bekymring hos forældrene og en meget fjern mulighed for den unge – og slutter der, hvor hash er et stort, aktuelt problem.

Hvis du vælger at bringe oplægget i sin helhed, kræver det, at der er et vist tempo over fremvisningen.

Det betyder, at forældrediskussioner må køres stramt og evt. kortes af, hvis man kommer meget langt fra emnet.

Men du kan også udvælge de billeder og dilemmaer, som har særlig relevans for klassen og dermed give tid og rum for dybere og længerevarende diskussioner.

Her er forslag til, hvordan du kan arbejde med materialet:

Den rigtige timing

Det er relevant at tage hash op til diskussion

- Når der er en bekymring blandt forældrene om hash.
- Når lærere eller forældre skønner, at hash er aktuelt for de unge.

Klædt på til emnet

Under gennemgangen vil der sikkert blive stillet uddybende spørgsmål. Det anbefales, at læreren på forhånd har læst forældre pjecen *om HASH for FORÆLDRE* og *Hash-samtalen*, som begge er vedlagt materialet.

Forslag til anvendelse

Dette er først og fremmest et forældremateriale, der egner sig til at blive brugt på forældre-møder i 8.-9. klasse.

Men læreren kan også inddrage eleverne i hash-diskussionen, hertil er folderen *Test din viden om HASH* velegnet. Om eleverne skal inddrages, må afhænge af klassens generelle parathed og nysgerrighed over for emnet.

Hvis du fornemmer, at hash er en problematik, der venter lige om hjørnet for de unge, så er det en god idé at tage emnet op nu. Hvis de unge derimod er optaget af helt andre og sundere interesser, kan det være klogest ikke at aktualisere hash ved at sætte det på dags-ordenen. Emnet kan så evt. tages op i 9. klasse.

Forældre-gennemgang

- Billederne vises. Hvert billede beskriver et almindeligt dilemma i forbindelse med unge og hash.
- Efter hvert billede er der et spørgsmål til forældrene om, hvordan de hver især forholder sig.
- Der gives 3 svarmuligheder til hvert spørgsmål. Forældrene tilkendegiver deres mening ved at række hånden i vejret. Man kan godt være lidt enig i flere udsagn på en gang. Man skal vælge den mulighed, man er mest enig i.
- Problemet drøftes i gruppen, før man går videre til næste emne.
- Inden mødet slutter, uddeles pjecen *om HASH for FORÆLDRE*.

Alternativt forslag

- 'Tipskuponen' uddeles til forældrene, som opfordres til at gætte på myterne.
- Når alle har krydset af, gennemgår læreren elevernes samlede svar. Fx "24 elever mener, at hash ikke er nær så skadelig som alkohol. Hvor mange af jer er enige? Og hvad er det rigtige svar?". Herefter kan billedshowet vises (som beskrevet ovenfor), og flere emner kan diskuteres.
- Pjecen *om HASH for FORÆLDRE* deles ud til forældrene, inden mødet slutter.

OBS: Disse forslag er vejledende. Der kan også tænkes andre løsninger, fx et fælles elev-forældremøde

Sådan kommer du videre

Hvis du bruger PowerPoint:

- Åbn '10 dilemmaer, PowerPoint' og kørs billedoplægget.

Hvis du bruger overheadprojektor:

- Åbn '10 dilemmaer til print' og print ud på transparenter.

Billedliste

1. Problemet nærmer sig
2. Klar til fest?
3. Tegn på rus
4. Mistanke og kontrol
5. Når man selv bor i et glashus
6. Jeg tog ikke selv skade!
7. I dårligt selskab
8. Ud af ensomheden
9. Pjækkeri
10. På politistationen

► Inspiration til videre arbejde med elever om rusmidler

Grundskolen kan spille en vigtig rolle i forebyggelsen gennem:

- En rusmiddelpolitik som ramme for indsatsen – herunder handleplaner for problemsituationer
- Samarbejde med forældrene om at udskyde alkoholdebut og undgå eksperimenter med stoffer
- At give effektiv rusmiddelforebyggende undervisning.

Undervisning om tobak, alkohol og illegale stoffer indgår i det obligatoriske emne 'Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab'.

Pædagogiske principper, der virker

Man ved en del om, hvad der virker, og hvad der ikke virker, når sundhed og forebyggelse skal formidles. Disse grundprincipper bør så vidt muligt tænkes ind i undervisningen:

- *De unges normer/ klassens normer:* Sæt fokus på normalisering af afholdenhed fx gør det legitimt og almindeligt ikke at ryge, ikke at drikke alkohol for tidligt (før 16 år) og ikke eksperimentere med illegale stoffer
- *Interaktion:* Inddrag de unge i undervisningen fx gennem dialog, diskussion, rollespil m.m.
- *Kompetencer:* Arbejd med de personlige og

sociale kompetencer som fx hvordan utryghed, gruppepres, konflikter kan tackles og afliv flertalsmisforståelser om de unges forventninger til hinandens forbrug af rusmidler

- *Timing:* Som tommelfingerregel bør undervisning om henholdsvis tobak/ alkohol, hash og andre illegale stoffer lægges fra 6.-8. klasse eller 7.-9. klasse afhængig af den konkrete klasses udvikling. Tag evt. emnerne op med forældrene et klassetrin inden, man begynder undervisningen.

Materiale til det videre arbejde

- På Sundhedsstyrelsens hjemmeside, www.sst.dk under 'Sundhed A til Å' finder du mere om emnerne tobak, alkohol og narkotika og forskellige henvisninger til undervisningsmaterialer, publikationer m.m., som kan være brugbare i undervisningen.
- *Børn, unge og alkohol* – er en 'værktøjskasse' med materialer til lærere, forældre og elever i 6.-9. klasse. Materialet er gratis mod betaling af porto og ekspeditionsgebyr. Det kan bestilles hos Komiteen for Sundhedsoplysning pr. e-mail: kfs@sundkom.dk eller pr. fax: 35 43 02 13.
- *Tackling – sundhed, selvværd, samvær* er et undervisningsmateriale til sundhedsundervisning på 7-9. klassetrin. Kan bestilles hos Forlaget Alinea på www.alinea.dk

KØREPLAN om HASH for LÆRERE

© Sundhedsstyrelsen og Komiteen for Sundhedsoplysning, 2006

1. udgave, 1 oplag, 2006

Manuskript:

Anne-Marie Sindballe, Sundhedsstyrelsen

Malene Størup, Sundhedsstyrelsen

Birgitte Dansgaard, Komiteen for Sundhedsoplysning

Redaktion:

Komiteen for Sundhedsoplysning

Grafisk tilrettelæggelse:

Peter Dyrvig Grafisk Design

Illustrationer:

Anne Jørgensen

Trykkeri:

Narayana Press

Udgivet af Sundhedsstyrelsen i samarbejde med Komiteen for Sundhedsoplysning

Kan rekvireres hos:

Komiteen for Sundhedsoplysning

Fax: 35 43 02 13

Hjemmeside: www.sundhedsoplysning.dk

E-mail: kfs@sundkom.dk